

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie 105 Mk., z dostawą do domu 115 Mk., z przesyłką w Polsce 120 Mk., w innych państwach 160 Mk. — Za zmianę adresu dopłaca się 5 marek

Cena numeru **5 Mk.**

Konto czekowe P.K.O. 140.561.

Reklamacje otwarte wobec od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia miejscowe (Lwów) za 1 wiersz (zobaczony) 6 Mk., „Nadzwyczajne” i „Reklamacje” 15 Mk., na 1. kolumnie 60 Mk., przed kolumną 36 Mk., po kolumnie i komunikaty 30 Mk. Drobne ogłoszenia za słowo 3 Mk. Ogłoszenia zamiejscowe (pazdrowskie) za 1 wiersz rozp. 8 Mk., Nadzwyczajne i reklamacje 24 Mk., na 1. kolumnie 80 Mk., przed kolumną 56 Mk., po kolumnie i komunikaty 40 Mk. Drobne ogłoszenia za słowo 3 Mk. Paski na kolumnach tekowych po cenie „Nadzwyczajne”. Ogłoszenia na niedzielę i święta 0,50% drożej. (Numer „Kurjera Lwowskiego” są antykwaryjne).

Redakcja przy ulicy Ossolińskich 1. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 3 do 6. wieczór. — Adres dla telegr.: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień”, ul. Włók 19, oraz Admin. „Gazety Lud.” ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Wilno zagrożone.

Traktat wersalski powołał do życia cały szereg państw, oznaczając ich granice, które przez to samo otrzymały gwarancję państw podpisanych na dokumencie traktatu.

Ledwie tu i ówdzie zachodziła kwestja malej rektyfikacji granic. Wyjątek stanowiła Polska, której granice zachodnie wbrew zasadom, stosowanym do innych państw, uzależnił traktat od plebiscytów, a granice wschodnie „nie oznaczał rozmyślnie, zawieszając dacyzję do czasu powrotu Rosji do wielkiej rodziny narodów” („Manchester Guardian” 1920).

Od tego czasu dyplomacja europejska trzyma się stale metody targów i szantażu wobec Polski. Losy zakwestionowanych ziem polskich nie są nigdy rozstrzygane swobodnie, każda osobno. Na teren obrad i dyskusji międzynarodowych wysuwane zawsze bywają przynajmniej dwie równocześnie, aby na jednym punkcie Polski zmuszona była ustąpić. Dziwnie pomocy jest tu rozdział organów wykonawczych traktatu na Radę Ambasadorów i na tzw. Ligę Narodów. Naród polski dźbieć musi równocześnie o losy kilku ukończonych ziem. I dziś, gdy uwaga nasza zwrócona jest ku Paryżowi, gdzie rozstrzygają się losy Górnego Śląska, Sekretariat Ligi Narodów przekazuje Radzie Ambasadorów sprawę Wschodniej Małopolski, w Brukseli, gdzie waży się los Jagiellońskiego Wilna.

W obecnym stanie rzeczy nie ma nadziei, aby konferencja brukselska doprowadziła do porozumienia. Zbyt optymistyczne zdaje się nam twierdzenie wileńskiego korespondenta „Manchester Guardian”, że Kowno w zamian za uznanie de iure przez członków Ligi gotowe byłoby wrzec się Wilna.

Sprawa wileńska jest tem trudniejsza, że poza tym jest sporem litewsko-polskim, w rzeczywistość spotykają się tu i ścierają różne koncepcje polityczne państw europejskich. Państwa te zasiadają w Lidze, która dawno dowiodła, że trybunałem bezstronnym być nie może. Zaprzeczeniem wszelkiej bezstronności jest sama komisja międzynarodowa na Litwie, składająca się z ludzi, których przeszłość, jak wykazał niedawno „Robotnik”, jest ściśle związana z Rosją lub nawet z Niemcami, zatem nie daje żadnej gwarancji ich wobec Polski bezstronności.

Na terenie Wileńszczyzny walczą ze sobą dwie koncepcje, angielska i francuska, za którymi stoją niemiecka i rosyjska. Jest to walka o Bałtyk. Małe państewko litewskie stworzone zo-

Nowy wybieg niemiecki.

Partykularyzm jako ochrona przed długami.

Bytom. (EE.) Z narodajnych kół niemieckich donoszą, że w Niemczech zaczyna się coraz silniej zarysowywać projekt rozdrobnienia Rzeszy niemieckiej na zupełnie odrębne jednostki państwowe, celem uniknięcia wypłaty odszkodowań. Wysuwany jest między innymi projekt następującego podziału terytorjalnego Niemiec pomiędzy nowopowstające państwa: 1) Turynia, obejmowałaby powiat Hessen aż do miasta Kassel, dalej całą Saksonję wraz z Turynią i częścią Śląska środkowego; 2) Państwo Niemiec południowych,

obejmujące Wirtembergię i Baden; 3) Bawaria z częścią Palatynatu i ewent. Austrią; 4) Państwo hanzeatyckie, obejmujące Hannover, Oldenburg, Westfalię i miasta hanzeatyckie. Każde z państw powyższych miałoby odrębne tendencje społeczno-narodowe. Turynia — socjalist.-radykałne, Niemcy połud. — protest.-liberalne, Bawaria — katolickie. Następnie utworzonoby Republikę nadreńską i Prusy w granicach z czasów Napoleona I-go, obejmujące Brandenburgię, Pomorze, resztę Śląska i Poznańskiego, oraz Prusy wschodnie.

Jak Niemcy fałszowali plebiscyt.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Jak się dowiadujemy, Komitet Obrony Kresów Zachodnich dla Górnego Śląska wybrał delegację, która rządowi polskiemu przedłoży dowody, że plebiscyt nawet poza linię Korfiantego na zachód byłby wypadł na korzyść Polski, gdyby nie rozmaite fa-

szerstwa i nadużycia plebiscytowe ze strony Niemców. Komitet przeprowadził drugie głosowanie w okręgu opolskim i innych i zebrane cyfry zakomunikował gen. Le Rondetowi. Delegacja, w której znajduje się hr. Opersdorf i p. Kupidas, przywozi te dokumenty do Warszawy.

Uroczyste przyjęcie delegacji polskiej w Budapeszcie.

Budapeszt. (PAT.) Wczoraj wieczorem przybyła do Budapesztu polska delegacja dla spraw gospodarczych. Dworzec wschodni był bogato udekorowany sztandarami o barwach polskich i węgierskich. W salonie dworskim dworca kolejowego zebrało się na powitanie gości liczne grono wybitnych osobistości węgierskich. Między innymi byli obecni ze strony rządu sekretarze stanu Romay i baron Wimmersperg, ze strony ministerstwa obrony kraj. gen. Guillaume, ze strony budapeszteńskiej Izby handlowej węgierskiej jej prezydent bar. Nyaryi, ze strony stołicy grupa radców miejskich. W chwili nadejścia pociągu z delegacją polską chór budapeszteński goł. śpiewackiego zaintonował hymn polski.

poczem członek magistratu Forczk powitał gości serdecznym przemówieniem w imieniu stołicy. Następnie po wygłoszeniu mów powitalnych przez przedstawicieli rządu węgierskiego i węgiersko-polskiej Izby handlowej, przewodniczący warszawskiej Izby handlowej polsko-węgierskiej p. Tolłoczko podziękował za serdeczne przyjęcie zgotowane delegacji polskiej, przyczem objął w ramiona i ucałował hr. Nyarryego, radcę Forczka, sekretarza stanu Wimmerspergera. W przemówieniu swoim delegat polski dał wyraz przeświadczeniu, że Węgry i Polska również w przyszłości żyć będą w serdecznej przyjaźni. Powitanie zostało zakończone odśpiewaniem hymnu narodowego węgierskiego.

KONFERENCJĘ BRUKSELSKĄ ODŁOŻONO DO 1. MAJA.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Konferencja polsko-litewska w Brukseli rozpoczęła się wczoraj. Na razie jednak obrady odłożono do 1-go maja, t. j. do czasu przyjazdu prof. Askenazego, który jest prezesem delegacji polskiej.

PRZESILENIE GABINETOWE NA LITWIE KOWIENSKIEJ.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) W rządzie Litwy Kowieńskiej zaszły zmiany. Podają się do dymisji minister do spraw białoruskich Siemaszko i minister do spraw żydowskich Rosenbaum. Na miejsce tego ostatniego mianowano p. Wytyłowskiego, natomiast teke min. dla spraw białoruskich pozostała nieobsadzona.

BIAND MILCZY.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Na posiedzeniu komisji dla spraw zagranicznych w Izbie deputowanych, w liczbie zapytań znajdowało się również pytanie, domagające się wyjaśnienia w sprawie układu pomiędzy Francją a Polską. Z urzędowego jednak komunikatu widać, że Biand na to pytanie zupełnie nie odpowiedział.

DOM HANDLOWO-
EKSPEDYCYJNY Sz. Goldkorn i M. Rabinowicz

Centrala: WARSZAWA, ulica Nalewki 1. 13.

Telefony: } Zarząd 209-07
                  } 70-29
                  } Składy 178-03

Lwów, Łódź, Białystok, Wilno

Ekspedycja kolejowa, pocztowa, zagranicę, w kraju i na kresy. — Finansowanie zakupów asekuracja, magazynowanie towarów.

Szybkie i staranne wykonanie. — Wagony nasze są eskortowane specjalnymi przewodnikami. 4150

stało przez Niemcy, podobnie jak Lotwa i Estonia, miało służyć ich celowi: uczynienia z Bałtyku jeziora niemieckiego, którego brzegów wraz z Niemcami strzegłyby Szwecja, Finlandja i trzy państwa bałtyckie, wszystkie zależne od Niemiec materialnie lub materialnie. Państwa bałtyckie miały na celu zamknąć Rosji dostęp do Bałtyku. Takim był plan Niemiec w czasie wojny. Po klęsce nie zaniechały one dalej popierania Litwy mogącej kiedyś stać się podpora ich wyprawach bałtyckiej supremacji, oraz będącej drogą handlową i wojskową do Rosji.

Tę ideę niemiecką, podobnie jak i inne, przejęła w spadku Anglia. Zajęła ona miejsce Niemiec na Bałtyku zyskawszy wpływy w Skandynawji i objawszy niejako protektorat nad państwami bałtyckimi i oczywiście nad Gdańskiem. Bałtyk jest dla niej twierdzą przeciw Rosji, która zawsze groźna będzie dla polityki angielskiej na wschodzie. Dlatego Rosję należy od morza europejskiego usunąć, oraz nie dopuścić, aby jakiegokolwiek inne większe państwo (n. p. Polska, za którą Anglia zawsze widzi Francję) zyskało wpływy na Bałtyk. Jeżeli dotąd między państwami bałtyckimi a Polską do porozumienia ścisłego nie doszło, stało się to głównie dlatego, że Anglia była tej koncepcji przeciwna. — Sąd popieranie żądań kowieńskich do uzyskania Wilna. Gdyby nawet obecna ta koncepcja angielska zmieniła się i gdyby, jak dochodzą pogłoski, Anglia wypowiedziała się za federacją tych państw, nie zmieni to jej stanowiska w sprawie wileńskiej, gdyż z obawy, aby Polska nie straciła głosu przeważającego w tym związku dążyć będzie do oddania Wilna Litwinom lub utworzenia z niego jeszcze jednego ogniw federacyjnego. Idea federacji mogła powstać oczywiście w Anglii pod wpływem przeświadczenia, że Lotwa, Estonia, Litwa nie utrzymają się same i staną się dla Rosji bramą na Bałtyk. Rosji do Bałtyku Anglia dopuścić nie może, podobnie jak przeciwna jest federacji samej Litwy z Polską, wierząc, że Litwa ulegnie wynarodowieniu pod wpływem siły żywotnej Polaków i stanie się podstawą potęgi bałtyckiej Polski.

Temu dążeniu do hegemonji morskiej Anglii przeciwstawia Francja zasadę równowagi. Wedle tej zasady Rosja powinna zachować wpływy na Bałtyku dla zrównoważenia Niemiec, czy Anglii, oraz nadal pozostać potęgą europejską, gdyż tylko jako taka ma dla Francji znaczenie. Na niepodległość Litwy i Estonji zgodziła się Francja po długich trudach w nadziei, że w przyszłości nie odrzuci one unji słowej, a może i wojskowej z Rosją. Koncepcja przeciwna angielskiej. W sprawie Litwy dwie opinie walczyły z sobą we Francji. Jedna dopuszczała federację Litwy z Polską, aby Polsce dać przystęp do morza i w ten sposób wynagrodzić ją za krzywdę gdańską, — druga mająca wpływ przeważny, uważała Litwę za twór przejściowy i mający się rozpuścić w przyszłej Rosji, rezerwowała to okno morskie dla Rosji europejskiej. Obie koncepcje Wilno pozostawiały przy Litwie kowieńskiej. Nie chcielibyśmy wysnuwać żadnych wniosków z faktu, że Francja na reprezentanta swego w Komisji międzynarodowej wybrała właśnie byłego adjutanta Wks. Mikołaja Mikołajewicza manifestującego zbyt otwarcie swe rosyjskie sympatie. Może ostatnie wypadki wileńskie wskażą odnośnym czynnikiem francuskim, że wysyłanie do wschodnich dzielnic Polski ludzi, których przeszłość ściśle jest z Rosją związana, może być przez ludność polską uważane za prowokację.

Tak więc, dodawszy do tego intrygi niemieckiej, cały aeropag europejski jest nam wrogi w sprawie Wilna, gdyż Włochy i Japonia pójdą za głosem Anglii. Ciekawą jednak rzeczą jest, że prawie wszyscy uznają polskosc Wilna i przekonani są, że decyzyja przeciwna wywoła odruch zbrojny ze strony ludności, że nawet, jak twierdzi pewien korespondent angielski, ludność nie-polska, żydowska i rosyjska, które pragną przede wszystkim spokoju, opowiedziałyby się za Polską. Jednak sprawa Wilna nie jest kwestją narodową tylko; jest to wedle słów „Manchester Guardian” „Machtfrage”, a ta potęga, o którą chodzi w obu koncepcjach czy francuskiej, czy angielskiej, tj. o Rosję. Koncepcja angielska wal-

czy przeciw niej, koncepcja francuska za nią, obie potrzebują Polskę.

Polska okazuje w ele dobrej woli, poddając spór ten rozstrzygnięciu Ligi Narodów. Liga Narodów wobec ostatecznego wyroku Ameryki przestała być organem międzynarodowym i straciła prawo do sądenia spraw, w których bezstronna być nie umie. Nie wle zmienitaby się sytuacja, gdyby sprawa wileńska nierozstrzygnięta w Brukseli, oddana została Radzie Ambasadorów. Dziś uwaga dyplomacji polskiej musi się rozdzielić. Chodzi o dwie żywotne kwestie o Śląsk i Wilno. Sprawa wileńska bowiem nie jest tylko uczuciową, z nią łączy się kwestja bezpieczeństwa naszych granic północno-wschodnich. Bez oparcia na ziemi wileńskiej nas ziemi od Mołodeczna po Dówinę narazony byłby ciągle na odenwanie od Polski.

Ludwika Czernowa.

O los Górnośląska,

NIEBEZPIECZNE MAJAKI

(Od naszego korespondenta.)

(Stanowisko prasy niemieckiej. — Podział czy niepodzielność. — O linię kolejową Kluczbork-Bytom-Mysłowice. — „Wolne państwo” pana Dzwonkowskiego. — O obronę bloku polskiego.)

Bytom, 8. kwietnia 1921.

II.

Jak wspominałem w poprzedniej korespondencji, sytuacja dyplomatyczna w sprawie górnośląskiej nie jest prosta. Musimy liczyć się z silnym oporem Anglii, oraz Włoch. Należy być przygotowanym na niespodzianki ze strony dyplomacji niemieckiej, która nie zaprzestanie łączyć sprawy Górnośląska ze sprawą odszkodowań. Niemiecki minister spraw zagranicznych Simons wyjechał do Szwajcarii, gdzie próbuje nawiązać kontakt z czynnikami koalicyjnymi. Prasa niemiecka operuje argumentami, mającymi przemawiać za zasadą niepodzielności Górnośląska. Zasada ta nie wytrzymuje krytyki z punktu widzenia traktatu wersalskiego, który przecież rozdzielił reicncję opolską na dwie części, odłączając cztery powiaty od terenu plebiscytowego. Taktyka niemiecka jest jednak z ich stanowiska zrozumiała. Wogóle zaznaczyć należy, że prasa niemiecka, zarówno górnośląska, jak i krajowa, zajmuje w stosunku do Górnośląska stanowisko jednolite. Postępuje tak zarówno prasa prawicowa, jak i socjalistów większości. Wszystkie niemal niemieckie dzienniki powtarzają tezę, że Górny Śląsk musi zostać niepodzielny.

Zupełnie inny obraz przedstawia prasa polska. „Gazeta Warszawska” zaatakowała Korfańskiego z powodu wykrojenia przez niego bloku polskiego, twierdząc, że musi stać na gruncie niepodzielności Górnośląska. Podobne stanowisko zajął „Dziennik Cieszyński”. Tymczasem musimy zrozumieć, że ze stanowiska polskiego koncepcja ta jest nie do przeprowadzenia. Jakkolwiek bądź będziemy oceniać wynik plebiscytu i rozmiary fałszerstw niemieckich, faktem jest, że w powiatach zachodnich uzyskaliśmy przeciętnie nieco więcej niż 20 proc. Ze stanowiska cyfrowego wyniku plebiscytu nie możemy podnosić tezy niepodzielności Górnośląska w łączności z Polską. Brak nam do tego argumentów statystycznych. Zresztą sam traktat pokojowy przewiduje podział Górnośląska. Poruszenie przeto przez prasę polską zasady niepodzielności G. Śląska jest tylko wodą na młyn niemiecki, albo wolnopaństwowiec — w żadnym wypadku na nasz młyn. Prasa niemiecka skwapliwie też wyzyskuje tego rodzaju głosy polskie, w duchu oczywiście dla siebie korzystnym. W świetle wyniku plebiscytu koncepcja niepodzielności tego kraju jest bardzo niebezpiecznym samoludzeniem się i nieuznawaniem oczywistych faktów.

Jeszcze bardziej niebezpiecznym w skutkach jest wysuwanie innego planu. Żdaje się, że obrzmiała ilość głów w Polsce zahipnotyzowana jest ważnością linii kolejowej Kluczbork-Bytom-Mysłowice. Pan minister Sapieha w wywiadzie dziennikarskim ostentacyjnie podkreśla, że musimy uzyskać tę linię. Prof. Romer, zarówno w

swym memoriale, jak i w rozmowie z przedstawicielem „Rzeczypospolitej” twierdzi z całą stanowczością, że Niemcy właśnie na powiat kluczborski zwrócili główną uwagę, chcąc pozbawić nas tej linii kolejowej. Pisma poznańskie powtarzają to samo aż do znudzenia.

Oczywiście nie mam zamiaru kwestionować ważności tej linii, ale rozważmy, czy nieustanne akcentowanie tej ważności i upieranie się przy niej, przyniesie nam odpowiednie korzyści. Bo jak się w rzeczywistości przedstawia sytuacja? Anglicy podobno za tę linię gotowi są nam odkroić lub całkiem nas pozbawić zagłębia węglowego. Francja ponosć również wzamian za tę linię oddać nas może od Odry. Tak czy owak, uzyskanie tej linii możliwym będzie kosztem straty w innej części kraju.

Czy zamiana taka się opłaca i jest potrzebna? Po przyznaniu bloku Polsce, linia ta kolejowa straci dla Niemców wartość. Gdybyśmy nawet jej nie uzyskali, to nie trudnym byłoby uzyskać dogodny warunkj tranzytowe. Przez ten czas mogliśmy zbudować kolej, czy to przez Herby czy w inny sposób. Pamiętajmy bowiem, że linia kolejowa — to nie jest dar niebios, na który czekać należy, lecz że to dzieło rąk ludzkich, że i my sami zbudować ją możemy. A że będzie trochę dłuższa — to trudno. Nie wolno dla niej poświęcać tysięcy ludu polskiego. Bo jasnym jest, że ta linia kolejowa, położona tuż nad granicą, nie będzie miała żadnej wartości strategicznej. Ci więc, którzy rozpatrują przyszłość pod kątem widzenia wojen, muszą albo zgodzić się na dotychczasowe określone połączenie z Poznaniem, albo budować nowa linię strategiczną.

Należałoby przeto domagać się, by zaprzestano u nas raz wreszcie hipnotyzować się tą linią kolejową. Że ona jest wygodna — to prawda. Styszałem niedawno od jednego z wybitnych Górnoślązaków zdanie, że do zdobycia tej linii dla Poznaniacy, którzy chcieliby stworzyć jednolity blok ziem „b. zaboru pruskiego”, czego s. h. l. e. Górnoślązacy zgoła nie życzą. Musimy więc poświęcić względy wygody i natury gospodarczej na rzecz obrony polskiego ludu, powtóre zaś nie zapominajmy, że przesadne akcentowanie wartości tej linii osłabić musi nasze stanowisko dyplomatyczne w walce o okręg przemysłowy. Zostawmy tę linię w spokoju. Jeżeli Niemcy zechcą ją sobie zatrzymać i będą robić nam trudności przy tranzycie — niech sobie jej używają dla przewożenia zapalek i wyścizk. My skupmy się w walce o ludzi.

Ale obok tych dwóch majaków, zaprodukowano się w Polsce i innym. Napisał pan Wł. Dzwonkowski w „Tygodniu Polskim”, nr. 13. z 2. kwietnia 1921 r., artykuł pt. „Po plebiscycie”. W artykule tym twierdzi, że ponieśliśmy... klęskę. Większość zdobyliśmy tylko w dwóch południowych powiatach „relnicznych”: rybnickim i pszczyńskim, dalej w powiecie strzeleckim, który „leży w głębi terytorjum plebiscytowego” i odcięty jest od granicy naszej pasem (!) innych powiatów i wreszcie w przemysłowym (!) powiecie tarnogórskim „trudnym do wykrojenia ze względu na łączność z całym zagłębiem węglowym, oraz na przecinające go w poprzek koleje”.

Tu pragnęłoby się zachęcić p. Dz. do dokładniejszego zaznactomienia się z geografją Górnośląska. Przekonałby się wtódy, że powiat strzelecki nie jest odcięty od granicy polskiej „pasem innych powiatów”, lecz łączy się z Polską przez powiat tarnogórski, gdzie uzyskaliśmy większość. Dalej nauczyłby się, że powiaty pszczyński i rybnicki są bardziej przemysłowe, niż powiat tarnogórski, że kopalnie sięgają dziś poza Rybnik, gdy powiat tarnogórski dziś jest w większości swej rolniczy. Wedec tego według p. Dz., musimy utracić prawo i do powiatów pszczyńskiego i rybnickiego, gdyż i te mają łączność z całym zagłębiem węglowym.

Z tych „ścisłych” założeń wysprawa p. Dz. ciekawy wniosek powiązaliśmy dążyć do „samodzielności G. Śląska, jako państwa dwujęzycznego, pod zarządem koalicyjnym”, a to w imię zasady niepodzielności tego kraju. A więc wolne państwo — Freistaat! To samo, o co zabiega „Bund der Oberschlesier”, centrum, czego nie wyklucza niemiecki minister spraw zagranicznych Simons.

Nie warto polemizować z tem stanowiskiem. Gdyby p. Dz. znał stosunki górnośląskie, zrozumiałby, że „wojne państwo“ jest gorsze od podziału. W obecnych warunkach Śląsk dostałby się od razu pod wpływ niemieckie i po latach niewiele jak dojrzały owoc wpadłby w paszczę niemiecką. Zasada „Freistaat“ musimy ze stanowiska polskiego zwalczać jak najbardziej stanowczo. Wysuwanie tej idei z naszej strony może nam przynieść tylko szkodę i osłabić naszą pozycję dyplomatyczną.

Omówiłem charakterystyczne zapatrywania w społeczeństwie polskim na sprawę górnośląską, aby wskazać na niebezpieczeństwo krzewienia tego rodzaju majątków. W obecnej chwili musimy wyteńczyć wszystkie siły w tych powiatach, które oświadczyły się za Niemcami. Uważamy bowiem, że gdyby nawet nie udało się nam uzyskać niczego więcej ponad wspomniany blok, to walka o Górny Śląsk będzie musiała być dalej prowadzoną.

Roman Lutman.

Pod czerwonymi rządami.

WIEŚCI Z ZA ZBRUCZA.

(Od naszego korespondenta.)

Kamieniec Podolski w połowie kwietnia.

Na Podolu i Chersonszczyźnie oddziały czerwonarmiejców urządzają pogromy żydowskie.

Na podstawie dekretów Rady ludowych komisarzy o ogłoszeniu wszelkiego ruchomego majątku uchodźców i emigrantów za własność sowjetów i mobilizacji kobiet w Kamieńcu Podolskim. 60 kobiet, żon uchodźców, tak żydów, jak chrześcijan, wysłano do centralnej Rosji na różne roboty publiczne. Wykształconych mają zatrudnić w biurach sowieckich, resztę do prania białizny żołnierzy itp. robót.

Majątek pozostały skonfiskowano na rzecz sowjetów, przyczem w myśl dekretu wszelkie przedmioty sztuki i zabytki artystycznej lub historycznej wartości oddano na uniwersytet miejscowy według rozporządzenia komisarzy oświatowego, a reszta ruchomości ma być oddana do rozporządzenia komisarzy zewnętrznego handlu.

Po wsiach na Podolu, gdzie bolszewicy przeprowadzili rekwizycje zboża i produktów spożywczych, chłopci uzbroili się i występowali opornie, tak, że do niektórych wsi posyłano karne oddziały wojskowe. Z powodu tego niezadowolonego wśród włościan szerzy się i oczekują na przybycie emisariuszów rządu ukraińskiego do rozpoczęcia powstania ogólnego.

Międzynarodowa konferencja finansowa w Waszyngtonie.

„Le Globe“ przypuszcza, że już w lecie zbierze się konferencja finansowa w Waszyngtonie, na którą prezydent Harding zaprosi reprezentantów Francji, Anglii, Japonji, Włoch i Niemiec.

Przed wyborami we Włoszech.

Wybory włoskie, które odbyć się mają dn. 15. maja zapowiadają się bardzo gorąco. Partje opozycyjne przygotowują się do walki lecz brak im jedności.

Partja socjalistyczna rozdwojona jest i traci czas na wzajemne krytyki.

Partja komunistyczna po ostatnich atakach i zamachach we Włoszech po silnej reakcji ze strony faszystów nie ma wielu zwolenników.

Partja ludowa rozbita na bolszewizujących katolików Uriglioliego, wyklętych przez Watykan i na konserwatystów hr. Cassoliego nie ma sił żywotnych. Centrum pod wodzą Dra Sturzo nie okazuje żadnej energii.

Partja „fascisti“ grupująca się około Popolo d'Italia przypisuje sobie zwycięstwo nad komunistami i prowadzi gorącą propagandę.

D'Amunzio wywiera ciągły wpływ na nią, proponowano mu kilkanaście kandydatur do parlamentu.

Blok rządowy zapowiada miłą solidarność działania, obejmuje on najważniejsze organizacje społeczne. Cały senat stoi za nim.

Polska odpowiedź na napaść bolszewicką.

Warszawa. (PAT.) Minister spraw zagranicznych, Sapieha otrzymał od komisarza ludowego dla spraw zagranicznych Cziczeryna notę mniej więcej następującej treści:

Z najwyższym zdziwieniem rząd rosyjski dowiedział się o niektórych faktach zaszytych na terytorium Polski pomimo traktatu pokojowego szczęśliwie zawartego pomiędzy Polską z jednej a Rosją i Ukrainą z drugiej strony. Rząd rosyjski podpisał traktat ryski z mocnym i niewzruszonym postanowieniem spełnienia skrupulatnie i najwierniej zarówno pod względem formy jak i treści wszystkich zobowiązań przyjętych w stosunku do Polski. Tymczasem przykro było się dowiedzieć, że bandy kontrrewolucjonistów, których celem jest walka przeciwko sowieckim republikom Rosji, Ukrainy i Białorusi, twórczą się jawnie i swobodnie w Polsce i mają tam swoją podstawę, z której kierują swoje ataki przeciwko republikom sowieckim. Rząd rosyjski protestuje stanowczo przeciwko temu i zapytuje, jakie kroki rząd polski ma zamiar przedsięwziąć, aby położyć kres wszelkiej wrogiej działalności przeciwko republikom sowieckim na terytorium Polski w szczególności zaś względem osobistości, kierujących ruchem wrogim przeciwko naszemu rządowi i przebywaniu których jest źródłem wielu czynów wrogich, skierowanych przeciwko Rosji, Ukrainie i Białorusi.

Podp. komisarz dla spraw zagranicznych: Cziczeryn.

W odpowiedzi na powyższą notę rząd polski wysłał dnia 19. bm. do komisarza dla spraw zagranicznych następującą notę:

Do p. Cziczeryna, komisarza ludowego dla spraw zagranicznych w Moskwie:

W odpowiedzi na notę z dnia 11. kwietnia br. 1921 rząd polski z niezmiernym ubolewaniem już nie paraz pierwszy, musi stwierdzić, że gołostowne i bezpodstawne zarzuty czynione poprzednio przez rząd sowjetów, a mające na celu utwierdzenie, że rząd polski nie spełnia lojalnie wziętych na siebie zobowiązań, musi być uważany za sposób agitacji, przeciwko któremu rząd polski z całym naciskiem protestuje. Pragnąc usunąć wszelkiej wątpliwości także ze względu na fałszywe informacje mógł powziąć rząd rosyjskiej fed. republ. sowieckiej, rząd polski daje poniższe wyjaśnienia:

Wymieniony w nocie komitet powstańczy Białorusi w Nieświeżu nie istnieje. Podobnie, jak jakiegokolwiek oddziały zbrojne na terenie Nieświeża, Baranowicz i Lunińca.

W Równem panuje spokój zupełny a o żadnych machinacjach petluchwskich wobec rząd (vi

polskiemu niewiadomo. — W Ostrorogu, który wskutek umowy o rozejmie nie jest obsadzony przez oddziały wojsk polskich, jako położony w pasie neutralnym, rzeczywiście elementa ukraińskie zamierzały wejść w kontakt z powstańcami na terenie Ukrainy sowieckiej. Po stwierdzeniu tegoż natychmiast władze wojskowe polskie zarządziły aresztowania owych osób, co zostało wykonane przez policję państwową. Wszyscy aresztowani wysłani zostali do obozu internowanych. Co do Szepetówki wymienionej w nocie z dnia 14. kwietnia 1921 — to rząd polski pozwala sobie zwrócić uwagę rządowi rosyjskiemu, feder. lud. republ., iż miejscowość ta zgodnie z granicą ustaloną przez traktat pokojowy leży na terytorium ukraińskiej soc. republ. rad i wskutek tego nie jest rządowi polskiemu wiadomym, co się tam dzieje. Co do celów i uczuć żyjących przez gen. Balachowicza i Peremykina, rząd polski nie uważa, ażeby stanowić one mogły przedmiot wymienionych not dyplomatycznych. Rząd polski stwierdza tylko, że ludzie, którzy wchodzili w skład byłych oddziałów Balachowicza i Peremykina i znaleźli się z bronią w ręku na terytorium polskim, są umieszczeni w obozach internowanych. — Gen. Peremykin w chwili obecnej przebywa w więzieniu w Cytadeli warszawskiej. Natomiast rząd polski stwierdzić musi, że ściśle informacje przezeń posiadane wykazują, że ze strony rządu rosyjskiej soc. feder. republ. sow. wbrew zapewnieniom lojalności, prowadzona jest usilna praca, zmierzająca do oderwania powiatów kresowych od całości Rzeczypospolitej i do zlania ich z Rosją, względnie Białorusią sowiecką. Ruch ten kierowany jest przez rewolucyjny wojenny sowjet zachodni, osobą zaś bezpośrednio kierującą akcją jest niejaki Iwlew b. urzędnik do poszczególnych zleceń przy gubernatorze mohylewskim.

Akcja wyraża się w tworzeniu drużyn bojowych z pięciu do 10-ciu członków przy udziale sieci kierowników powiatowych i gminnych i na terenie Rzeczypospolitej zorganizowanych. Fundusze na te cele są czerpane przez Iwlewa z kasy operacyjnej Rewkoma w Smoleńsku. — O likwidacji powyższego ze strony rządu rosyjskiej soc. feder. republ. nie rządowi polskiemu nie wiadomo. Wobec powyższych danych rząd polski ożywiony tendencjami pokojowymi domaga się zaprzestania wrogiej akcji ze strony rządu rosyjskiej soc. feder. republiki w stosunku do Polski, niezgodnej z podpisanym traktatem pokojowym, oraz prosi o poinformowanie rządu polskiego o przedsięwziętych w tym względzie krokach.

Z prasy czeskiej.

„VENKOV“ O P. S. L.

Wychodzący w Pradze pod powyższym tytułem organ partji włościańskiej („Republikanska strana czsl. venkova“ podaje w nrze 86 sprawozdanie z krakowskiego kongresu P. S. L., jako wstępny artykuł pt.: „Chłopska“ politika v Polse“. (Wyraz „chłop“ jest nieznanym j. czeskiemu). Artykuł zaczyna się przedstawieniem roli Wincentego Witosa w dniach próby Rzeczypospolitej. Z nieklamany entuzjazmem wyraża się „Venkov“ o pracy naszego premiera i o wielkości odpowiedzialności, jaką wzięło na się P. S. L. Kierując między wierszami ostrze swe przeciw wewnętrznym stosunkom CzSR., w której partja ludowa jest zgodnie spychana z swego stanowiska przez klócające się z sobą partje socjalistów i burżuazji, co wywołało, że na czele rządu stać musi niepopularny gabinet urzędniczy, a agitacja komunistyczna zbiera swe owoce. Natomiast wyraźnie, tłustym drukiem zamacza „Venkov“ nasz „imperjalizm“ — twierdząc, że Ryga dała nam 150.000 km² rosyjskiej (!) ziemi, omawiając zaś słowa premiera o wschodniej Małopolsce skwapliwie przypomina wojskowy mandat ententy. Podaje obszerniej słowa wicemin. Dąbskiego. „Co nedorzekne Witos, dopovi za niego jesztlje honorny Dombski“. „Venkov“ zwraca uwagę na przychylnie dla międzyim. organizacji rolniczej a-

stępy, oraz na akcenty pokojowe. Ale wyraża żal, że włościanstwo w rezolucjach swych poszło jeszcze dalej niż Witos i Dąbski w domaganiach restytucji naszych praw śląsko-cieszyńskich. Konczy więc: „To už neni od polských sedlakou ani piekne ani rozumne!“

Sprawy ukraińskie

UKRAIŃSKIE WOJSKO W CZECHOSŁOWACZYŃNIE.

Wedle oświadczenia b. premiera Tusara, w Czechach przebywa 6.000 internowanych żołnierzy galicyjskich.

ROJALIŚCI RUSCY.

Frzemyski „Ukr. Hołos“ porównywa „Wasyla Wyszywanego“ do najzasłuższych postaci społeczeństwa ruskiego, którym rodacy dśkali kłód pod nogi (m. i. z ks. Szepetyckim...). Widać, że nasi karliści całkiem na serio przejęli się swą rolą

I BREITER MÓWL

Errest Breiter wydał zajawę do polskiej (!) ludności Gó. Wsch. oświadczył się za „neutralizacją“ naszej polaci kraju.

Z RADY MINISTRÓW.

Warszawa. (PAT.) Rada ministrów na posiedzeniu z 19. bm. zajmowała się między innymi sprawami związanymi z likwidacją plebiscytu na h. terenach plebiscytowych, poczem rozpatrywała złożony przez ministra kolei żel. projekt ustawy o udzieleniu koncesji na koleje żelazne prywatne.

SPRAWA GÓRNOŚLASKA NA RADZIE MINISTRÓW.

Warszawa. (EE.) Radio. „Naród“ pisze, że rząd otrzymał ważne informacje w sprawie górnośląskiej. W związku z tem odbyły się wczoraj ważne posiedzenia Rady ministrów.

KORFANTY NIE SPOCZYWA.

Warszawa. (EE.) Radio. Wczoraj bawił tu Korfanty i konferował z Witosem i Sapieha. Wyjechał do Paryża razem z Aug. Zamojskim, prezesem Komitetu Zjednoczenia Śląska.

W POLSKIE RECE.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Dowiadujemy się, że jedną z większych niemieckich cukrowni w Chełmży na Pomorzu postanowiła zmienić nazwę swej firmy na polską, gdyż w tym czasie większość akcji przeszła w ręce polskie.

OTRZEŻWIENIE CZY KONIECZNOŚĆ.

Wino. (EE.) Radio. Z Kowna donoszą, że litewski minister spraw zagr. Purickis wygłosił przemówienie, w którym wskazuje na nieodzowną konieczność porozumienia z Polską.

ROKOWANIA NAFTOWE W PARYŻU.

Paryż. (PAT.) Delegat polski p. Bernard Diamand, który przybył do Paryża celem zawarcia układów finansowych ze rządem i z kolonijami przemysłowymi francuskimi co do eksploatacji polskich źródeł naftowych, oświadczył przedstawicielowi dziennika „Le Journal“ że według ogólnego przekonania rokowania zostaną ukończone w ciągu najbliższych dni 10 w sposób zadowalający dla obu stron.

SYMPATJE FRANCUSKIE.

Paryż. (PAT.) We francuskiej Izbie Deputowanych powstało nowe ugrupowanie pod nazwą „Przyjaciel Polski“ (Les Amis de la Pologne).

NOTA KOALICJI DO AUSTRII.

Praga. (PAT.) Dzienniki czeskie donoszą, że rządu koalicyjne wystosowały do Austrii notę, domagającą się przyłączenia się Austrii do sankcji gospodarczej przeciwko Niemcom.

PROTEST NIEMIEC.

Wiedeń. (EE.) Rząd Rzeszy wysłał notę do konferencji ambasadorów i rządów państw sprzymierzonych, w której protestuje przeciw nalożeniu 50 procent cła na towary niemieckie, wywożone z Niemiec do Nadrenii, gdyż sprzeciwia się to rzekomo traktatowi wersalskiemu, oraz układowi w sprawie okupacji okolic nadreńskich.

GROŹNY RACHUNEK DLA NIEMIEC.

Paryż. (PAT.) Komisja odszkodowań przesłała niemieckiej komisji ciężarów wojennych notę dotyczącą żądań wypłaty przypadającej w terminie przed dniem 1. maja br. Nota żąda umieszczenia odpowiedniej ilości złota Banku Rzeszy na terytorium okupacji koalicyjnej w razie zaś odmowy ze strony niemieckiej żąda natychmiastowego oddania zapasów metalowych Banku Rzeszy. Jedynie w celu uniknięcia skutków oddania zapasów metalowych komisja odszkodowań postanowiła ograniczyć się tylko do żądania umieszczenia odpowiedniej ilości złota w jednej z filij Banku Rzeszy na terytorium okupowanym, mianowicie w Kolonii albo w Kolblentz. Nadejście odpowiedzi niemieckiej (czekiwane będzie do dnia 22. bm).

O NIEMIECKIE ZŁOTO.

Berlin. (EE.) Radio. Biuro Wolffa podaje, że niemiecka komisja odszkodowań poleca już niemieckiej komisji długów wojennych przewiezienie wszystkiego złota banków niemieckich do terenów okupowanych przez entente w terminie przed 1. maja.

BRIAND WYJEJŻDZA PONOWNIE DO ANGLJI.

London. (PAT.) Reuter. Premier Brand przyjął zaproszenie Lloyd Georgea i udaje się w sobotę w towarzystwie kilku wybitnych osobistości do Hythe. Nie będzie to oficjalna konferencja, lecz raczej poufne zebranie.

UMOWA ZACZEPNO-ODPORNĄ MIEDZY CZECHAMI A JUGOSŁAWJĄ.

Praga. (EE.) Prasa czeska podaje wiadomość o mającej nastąpić umowie zaczepno-odpornej między Czechosłowacją a Jugosławją. Umowa ta ma na celu związanie ruchu, zdążającego do połączenia Austrii z Niemcami.

STRAJK PRACOWNIKÓW BANKOWYCH W WARSZAWIE.

Warszawa. (Tel. wł.) Jak się dowiadujemy, pracownicy większości banków warsz. przystąpił dziś do strajku demonstracyjnego, mającego wykazać łączność i solidarność ze strajkującą od tygodnia częścią pracowników banku handlowego. — Do strajku tego nie przylączyli się pracownicy P. K. K. P. ze względów patriotycznych. W odezwie jednak, którą ogłosili w dniu strajkowym wyrazili sympatię dla strajku i umotywowali swoje stanowisko.

ZNOWU PODNIENIE OPŁAT PRZEWOZOWYCH?

Warszawa. (EE.) Radio. „Gazeta warsz.“ donosi, że wobec znacznego deficytu kolejowego ministerstwo w porozumieniu z organizacjami gospodarczymi zamierza podnieść opłatę przewozową na 200 do 300 proc.

CIESZCIE SIĘ PALACZE!

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Do Odańska przybyło 16 wagonów tytoniu (bułgarskiego) dla Polski.

Rocznica Napoleońska.

Kurator Sobiński wydał okólnik do rad szkolnych powiatowych, dyrekcji i zarządów szkół wszelkiej kategorii. W odezwie tej czytamy między innymi:

Na 5. maja br. przypada setna rocznica śmierci Napoleona. Pod jego sztandarami, w braterstwie bronili z Francją, wśród krwawego znoju wykucali Żołnierze Polski dole narodu.

Setna rocznica śmierci zwycięzcy przypadła na chwilę, w której wskrzeszona Rzeczpospolita związała się ścisłym przymierzem z republiką francuską. Traktat przymierza jest zadokumentowaniem braterstwa oręża, odnowionego w latach wielkiej wojny światowej. Równocześnie ze zdziwieniem żałoby z posagu Alzacji spadły okowy ze skrzydeł Białego Orła.

Godzi się, aby szkoła polska upamiętniła młodzieży wielką epopeję napoleońską, w której Polacy tak żywo brali udział, aby nawiązała dawne pełne chwalebne wspomnienia do chwili dzisiejszej.

Kuratorium okręgu szkolnego lwowskiego poleca dyrekcjom i zarządom wszystkich szkół polskich wszelkiej kategorii, aby upamiętniły rocznicę śmierci Napoleona w sposób, jaki wskażą warunki miejscowe. Tam, gdzie nie będzie można urządzić uroczystości szkolnej (poranku albo wieczorku), należy drogą osobnych wykładów, odczytów czy też pouczeń i pogadanek na lekcjach szkolnych wskrzesić w pamięci młodzieży osobę wielkiego cesarza Francuzów, przedstawić znaczenie legendy napoleońskiej w Polsce, przypomnieć i ożywić postać tych mężów, którzy w ścisłej łączności z Francją, w służbie Napoleona pracowali dla zmartwychwstania Polski.

Nauczyciel(ka) znajdzie mnóstwo wdzięcznych tematów do wyboru, znajdzie rozliczne sposoby, aby nadać pogadankom charakter żywy i ciekawy, odjąć zaś cechę suchego wykładu np. odczytaniem ustępów z Pana Tadeusza, wiersza Słowackiego „Na sprowadzenie zwłok Napoleona“, ustępów z Żeromskiego „Popiołów“ lub „Sulkowskiego“, scen z dosyć znanego dr. w Polsce i odgrywanego często „Orlika“ Rostanda, z monografii Askenazego o ks. Józefie Poniatowskim, opowiadaniem Kiedrzyńskiego o wojnie napoleońskiej, wizerunkami

jącego do dzisiaj w h. Królestwie, klasycznego stylu „cesarstwa w architekturze, obrazów Davida i Meissoniera“ itd. według wieku uczniów i rozwoju umysłowego. Nauczyciel języka francuskiego znajdzie nieprzebrane bogactwo tematów do wyboru.

Tam, gdzie obchód przybierze charakter uroczysty, należy zaprosić, o ile wogóle warunki miejscowe pozwolą na to, przedstawicieli misji, komitetów, reprezentantów wojskowości lub innych grup obywateli narodowości francuskiej.

Z Izby handlowo-przemysł.

Wczoraj odbyło się plenarne posiedzenie członków Izby handlowo-przemysłowej, któremu przewodniczył pierwszy raz od swego wyboru w styczniu br., po odbytej chorobie, prezydent Leopold Baczewski. Dziękując za wybór i zapewniając, że i nadal służyć będzie wedle najlepszych chęci i sił sprawom przemysłu i handlu, podziękował prez. Baczewski swemu zastępcy wiceprez. Winiarzowi za wydatne, przez dłuższy czas trwające przewodnictwo Izbie, poczem stwierdził szereg dodatnich zmian, jakie zaszły w ostatnich czasach, jakie zaszły na polu ekonomicznego rozwoju.

Sekretarz Izby dr. Korkec przedłożył sprawozdanie z czynności prezydium i biura Izby od 28. stycznia do 20. bm. Do protokołu Izby wpłynęło w owym czasie 2.156 spraw, a do protokołu biura katastralnego i statystycznego 1.114 spraw. Ministerstwo przemysłu i handlu zatwierdziło wybór prezydium Izby i budżet na rok 1921 i zakomunikowało, że zwróciło się do dyrekcji skarbu we Lwowie o wydanie połączenia podległym jej organom w okręgu Izby lwowskiej obliczenia i ściągnięcia na rzecz Izby 40 proc. dodatku do podatków zarobkowych od 1. stycznia br. Kataster przemysłowy i podatkowy Izby, dzięki utrzymaniu w porządku materiałowi, oddał znaczne usługi władzom przemysłowym i podatkowym. Instytucja egzaminów czeledniczych, która wskutek wojny uległa zastoi, została uruchomiona wraz z komisjami egzaminów czeledniczych, które przy pomocy starostw powiatowych będą wkrótce zorganizowane. Prezydium Izby przystąpiło do uruchomienia Instytutu technologicznego Izby, w szczególności postanowiono zorganizowanie naukowego warsztatu mechanicznego, zorganizowanie przemysłu koszykarskiego tudzież spółki dla zapatrywania rekordzielników i przemysłowców w surowce, przyrządy i maszyny, potrzebne do odbudowy i uruchomienia przemysłu. Instytut rozwija też działalność na polu urządzania kursów naukowych, odczytów, oraz na polu wydawniczym. Zorganizowano specjalną komisję cennikową dla kształtowania cen na targu drzewnym i przystąpiono do organizacji podobnych komisji cennikowych dla poszczególnych działów przemysłu budowlanego. Współdziałała Izba w przygotowaniach do wydania jednolitej nowej ustawy górniczej, mającej obowiązywać na całym obszarze Rzeczypospolitej. Nadto interweniowało prezydium Izby w licznych wypadkach w obronie interesów przemysłu i handlu u właściwych władz centralnych i okręgowych, interweniowało w sprawie założenia we Lwowie w jak najkrótszym czasie Akademii, względnie także niższej szkoły eksportowej. Prezydium Izby wzięło udział w akcji w sprawie organizacji targów wschodnich we Lwowie.

Sprawozdanie powyższe przyjęto bez dyskusji, natomiast szereg zapytań wywołało sprawozdanie sekretarza p. Tennera z oddziału rządu handlowego, który załatwił 546 spraw piśmnie i udzielił nadto 754 ustnych interwencji. Na podstawie wskazań ankiety wystosowała prezydium Izby do ministerstwa przemysłu i handlu i do głównego urzędu przywozu i wywozu szczegółowy memoriał, zawierający postulaty tutejszego kupactwa w dziedzinie obrotu towarów zagranicznych. Część wniosków memoriału dotykała przychylonego załatwienia. Udzielono opinii w sprawie projektowanego porozumienia gospodarczego między Polską a Rumunią, uzasadniono potrzebę utworzenia konsulatu Stanów Zjedn. we Lwowie, udzielono informacji co do zdolności wywozowej produktów i fabrykatów z okręgu

Izby za granicę w roku bieżącym itd. Dłuższy ustęp sprawozdania poświęcił referent konferencji w ministerstwie kolejowym w sprawie projektu nowej taryfy kolejowej. W toku tej konferencji udało się delegatowi Izby uzyskać wydatne zmniejszenie projektowanych nowych stawek taryfowych dla przesyłek masowych, jakoteż węgla i drzewa opałowego.

W dyskusji poruszono głównie sprawę podwyżki taryf kolejowych, domagając się wyłączenia innego sposobu dochodów, a nie za pomocą podwyższenia taryf.

Następnie postanowiono zorganizować gremialną wycieczkę na targ w Poznaniu. P. Kauczyński zakomunikował, że kongregacja kupiecka wysyła na ten targ około 50 swych członków, którzy przyłączą się do gremialnej wycieczki. Zorganizowanem wycieczki zajmie się sekcja handlowa i przemysłowa Izby.

Sekretarz dr. Trawiński przedstawił opinię Izby w sprawie przedłużenia moratorium. Izba oświadczyła się za uchycieniem moratorium z dn. 1. października br. (po żniwach). Kwota dłuzna ma być płacona w 4 ratach kwartalnych i w dniach, odpowiadających datom kalendarzowym zaciągnięcia długu. Izba oświadczyła się równocześnie za zatrzymaniem w całej rozciągłości moratorium sędziowskiego, oraz wyraziła życzenie, by rząd rozpoczął rokowania z państwami o wysokej walucie w sprawie uregulowania długów przedwojennych.

Dr. Thom przedstawił opinię o projekcie w sprawie ułatwień dla nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach górniczych i fabrycznych. Ponieważ projekt ten wykazywał liczne wady, Izba na podstawie zebranego materiału opracowała projekt w sposób odpowiadający lepiej wymaganiom naszego życia gospodarczego. W tej sprawie projekt będzie przedłożony ministerstwu skarbu. Wezwane też zostaną inne organizacje gospodarcze w Polsce do poparcia tego projektu.

Dr. Rodakiewicz przedłożył propozycję wyboru szeregu kandydatów do powiatowych komisji szacunkowych dla opłat szynkarskich i kandydatów do komisji apelacyjnej dla tego samego celu. Propozycję przyjęto. Do komisji apelacyjnej weszli pp.: Kazim. Makymowicz, Eisg Krug z Przemysła i Melch. Gokberg z Sambora, zastępcy: Maur. Schall ze Lwowa, Saul Sternhall z Jarosławia i Jarosław. Kisielewski ze Stryja.

Dłuższą dyskusję wywołał referat dra Wachta z opinią o rządowym projekcie w sprawie podwyższenia podatku spżywowego od pwa. Izba oświadcza się za tem, aby opłata wynosiła 60 marek od hektolitra, a na wypadek, gdyby rząd postanowił wyższy podatek, musi on być równomierny z podatkiem, pobieranym w dawnej Kongresówce.

Na wniosek p. Bolesława Lewickiego wśród hucznych oklasków, uchwalono wysłać adres do b. prezydenta Izby, p. Samuela Horowtza z okazji 80 rocznicy jego urodzin, zaś w dowód uznania za 25 letnią gorliwą pracę w Izbie prezydentą Leopolda Baczewskiego i w uznaniu szczególniejszych zasług wicepr. Karola Wniarza w okresie inwazji rosyjskiej i w późniejszych ciężkich czasach wojennych, wywiesić w sali obrad Izby portrety obu zasłużonych dla Izby.

Dr. Inatowicz przedłożył sprawę przydziału spirytusu dla przemysłu chemicznego. Przydział ten, w stosunku do przydziału w Poznaniu, jest u nas tak mały, że grozi zupełna zagłada przemysłowi chemicznemu. Postawił wniosek, aby Izba domagała się większego, niż dotąd, przydziału spirytusu dla celów przemysłowych. Wniosek ten uchwalono. Drugi wniosek domaga się wydawania zezwoleń na sprowadzanie olejów eterycznych, służących do fabrykacji wyrobów kosmetycznych.

P. Makymowicz postawił następujący wniosek nagły: Izba uważa, że wprowadzenie rozporządzenia ministerstwa aprowizacji z 22. lutego br. w sprawie ograniczenia spożywania, okazało się zupełnie niepraktyczne dla konsumentów, a niebezpieczne dla przemysłowców i kupców, nie spełniając bieżących swego zadania, oświadcza się za zupełnem zniesieniem tego rozporządzenia na całym obszarze Małopolski, a to na zasadzie przewidzianej w par. 3 i 4 odnośnego rozporządzenia Rady ministrów.

Ponieważ, że Izba poczyniła już w tym kierunku starania, wniosek został uchwalony.

Po załatwieniu jeszcze innych wniosków, nastąpiło posiedzenie poufne.

Amerykańskie maszyny do pisania

„THE FOX“

znanej dobroci, po niskich cenach posiada na składzie firma:

America-Europe Exchange Corporation
Lwów, pl. Marjacki 5, II. p. 4303

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Anzelma; gr. kat. Irydion. Jutro rz. kat. Sotera i Kajusza; gr. kat. Jowpsychia. — Wschód słońca 4 22, zachód 6 22.

Repertuar teatru miejskiego.

W piątek »Manewry jesiennee.
W sobotę popol. »Miod kasztelański — wieczór »Madame Butterfly.
W niedzielę popol. »Lalka — wieczór »Twarz i maska.

We Lwowie.

— (1) Zwińczeniu ministerstwa aprowizacji donoszą z Warszawy: Rada ministrów uchwaliła już zwińczenie ministerstwa aprowizacji i odpowiedni projekt ustawy o zniesieniu tego ministerstwa przedłożony będzie w najkrótszym czasie stłmowi. Na czas przejściowy utworzony będzie wydział administracyjny przy ministerstwie handlu i przemysłu. Na kierownika likwidacji ministerstwa aprowizacji upatrzony jest dr. Jung, dotychczasowy szef wydziału w tem ministerstwie, dawniej referent w urzędzie gospodarczym przy namiestnictwie we Lwowie.

— Podkomitet komisji aprowizacyjnej uchwalił na ostatniem posiedzeniu jednogłośnie uprosić prezydenta p. Neumana o wydanie polecenia lepszego wymiaru maki żytniej i jęczmieńnej, mianowicie żytniej na 70 proc., a jęczmieńnej na 60 proc., jakoteż wstrzymaniu dalszej domieszki piatków kartoflanych do chleba.

Na wypadek, gdyby uchwała powyższa podkomitetu nie została wykonana, zapowiedzieli radni socjalistyczni odwołanie się do pełnej komisji aprowizacyjnej, a następnie do rady miejskiej.

Spodziewać się należy, że w najbliższym czasie będziemy nareszcie mieli we Lwowie lepszy chleb, na wypiekany obecnie żala się powszechnie i... słusnie.

— W świetle reflektorów, na tle specjalnie obnysłanych dekoracji, zaprezentuje się dziś, we czwartek, w sali Kasyna i Kola lit. artyst. w bogatej serii tańców plastycznych i klasycznych młodzieńca, a wielce utalentowana artystka, p. Walentyna Rossi Chmielewska. Dużą atrakcją wieczoru będzie zjawienie się na estradzie koncertowej uczennicy prof. Eisenbergera pny Anny Harnfeldównej, nie słyszanej dotąd jeszcze publicznie w naszym mieście, o której grze niezwykle pochlebne kolportują w kołach muzycznych sady. Bilety sprzedaje Sekretariat Kasyna i Kola lit. artyst. — Dłhód przeznaczony na fundusz wdów i sierót po dziennikarzach.

— Odczyt. — W piątek, 22. bm. o godz. 7 wiecz. w sali szkoły im. Kościuszki odbędzie się staraniem ogniska naucz. odczyt p. Teofila Szymańskiego pod tyt.: »Metoda mapy szkolnej«.

— Z Koła lwowskiego Związku Bibliotekarzy polskich. W sobotę 23. bm. o g. 5 wiecz. odbędzie się w czytelni Zakładu narodowego im. Ossolińskich zebranie członków Koła. Na porządku dziennym komunikaty: 1) Dr. F. Smolka »Zastosowanie logistyki w Bibliotekarstwie«. 2) Dr. S. Wierzyński »Z zagadnień bibliotecznych (druk i czasopisma)«.

— Krajowy Związek przemysłowy. Ważne zgromadzenie akcjonariuszy spółki akc. »Krajowy Związek przemysłowy« odbędzie się 12. maja o godz. 11. przedpoł.

— Zamach samobójczy na Pohulance. Na Pohulance strzelił wczoraj do siebie w zamiarze samobójczym 21-letni Henryk A., słuchacz techniki na oddz ale inżynierji lasowej. Desperat pozostawił 2 listy: jeden do siostry, drugi do władz. W tym ostatnim podaje swój rodowód, przyznaje się, że raz już strzelał do siebie w parku Kilńskiego, lecz rewolwer nie wypadł. Po krótkiem intermezzo na temat pięknej przyrody, budzącej się wiosny i swego samobójstwa, wyraża desperat życzenie, by władze wynalazły lepszą broń, która strzelała za pierwszym razem. Za przyczynę samobójstwa podaje... brak apetytu. Jak widać z tego, A. był przypuszczalnie anormalny. Strzał, mierzony w serce, zoczył trochę, raniąc tylko płuco. Stał denata, przewiezionego do szpitala powszechnego, rokuję wyzdrowienie.

W Polsce i na świecie.

— Z kary żałobnej. Dionizy Partycki, sędzia kolomyjskiego sądu okręgowego i przewodniczący senatu apelacyjnego, zmarł w Kolomyi w 60 roku życia.

— Zjazd maszynistów i palaczy. Z Krakowa donoszą: W drugim dniu zjazdu maszynistów i palaczy przyszło do starć między członkami związku zawodowego maszynistów i członkami związku zawodowego kolejarzy, przeciw któremu jeden z maszynistów wystąpił z zarzutem, że inspirowuje strajki i wypowiedział się przeciwko wystąpieniu do niego związku zawodowego maszynistów, mającego na celu jedynie obronę warunków życiowych palaczy i maszynistów, nie zaś walki klasowej. Po omówieniu szeregu spraw bieżących, uchwalono rezolucje oświadczające się między innymi przeciwko przystąpieniu do związku zawodowego kolejarzy, domagające się wypłacenia należnych, zaległych dodatków dla personelu maszynowego, wprowadzenia w miejsce dodatków ryczałtów, w sprawie pragmatyki służbowej, a wreszcie rezolucje wzywające rząd do domagania się od Niemiec przyznanych Polsce lokomotyw, oraz przylecia z powrotem do służby palaczy i maszynistów wydalonych z powodu strajku.

NADESŁANE.

(Za rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności).

Podziękowanie.

Za okazane nam współczucie i współdziałanie w pogrzebie naszego męża i ojca śp. Jar. C. Olytec Kropiwnickiego zmarłego w Ja osławiu, Przew. Duchowienstwu Parafji rz. kat. O. O. Reformatom i Dominikanom, Świętnemu Dowódtwu Mias'a, Towarz. broni śp. zmarłego, Weteranom z r. 1863/4 i wszstkim tym, którzy w tej bolesnej chwili pospieszali z wyrazami współczucia i wzięli udział w obrzędzie pogrzebowym składamy tę drogą najse deczniejsze
Rodzina.

Jarosław w kwietniu 1921.

4170

ZARZĄD Dr. A. BLUMENFELDA

Choroby włosów, kosmetyka lek. Choroby skóry. Choroby weneryczne. Röntgen, Lampy kwarcowe Darsonwalizacja. Endoskopia Diatermia. 3510
Lwów, Klem. Tańkiej 1. (obok hotelu George'a).

Zakład dentystyczno-techniczny 4998

Leopolda Rottera Lwów, plac Św. Józefa 5.
(K no »Marynka«)

Posiadłość w powiecie zbaraskim, złożona z 235 morgów, w czem 170 morgów lasu oraz pierwszej jakości rola, łąka i ogrody, młyn wodny o 2 kamieniach, stawu rybnego, kamieniołomu ciosowego, dwóch domów mieszkalnych, wapiarki, piasek do wyrobów cementowych, sprzeda za 7 i pół milionów marek p. Bank Ziemi Lwów ul. Kopernika 1. 4. 4163

Ministerstwo spraw wojskowych
zakupi lub wynajmie w Truskawcu
wille o 40-50 ubikacjach.

Reflektanci zgłoszą się w Dziale Sanitarnym
Lwów, ul. Hetmańska 1. 6, II. p. 4193

Polski Bank Przemysłowy.

Wczoraj o godz. 11 przedpołudniem odbyło się nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszów Polskiego Banku Przemysłowego, na którym reprezentowanych było 548.985 akcji (54.896 gl.). Przewodniczył wiceprezes rady nadzorczej hr. Franciszek Zamoyski, ponieważ wybrany po ustąpieniu p. Dawida Abrahamowicza prezesem rady hr. Zygmunt Lasocki z powodu objęcia stanowiska posła w Pradze, zrezygnował z tej godności.

Dyrektor naczelny dyrekcji r. dr. Szarski imieniem dyrekcji i rady nadz. przedstawiał potrzeby powiększenia kapitału akcyjnego Polskiego Banku Przemysłowego, a to z powodu nadzwyczajnego rozwoju instytucji i dewaluacji pieniądza. Wszystkie instytucje finansowe powiększyły w ostatnich czasach kapitał akcyjny. Chodzi o zaspokojenie potrzeb kredytowych i spełnienie zadań, nałożonych na P. Bank Przem. Dotychczasowy kapitał akcyjny Banku wynosi około 200 milionów marek, jest to kwota niedostateczna. Debitorowie P. B. P. figurują już z kwotą półtora miliarda mk.

Wobec tego, że dla zaspokojenia najważniejszych zadań przemysłu w kraju podniesienie kapitału akc. jest koniecznym, wniósł dr. Szarski imieniem dyrekcji i rady nadzorczej, aby kapitał akcyjny P. Banku Przemysłowego, wynoszący obecnie 199.920.000 mk. podnieść o 308 milionów marek z tem, aby rada nadzorcza mogła podnieść kapitał akcyjny bez odwołania się do walnego zgromadzenia w pewnych etapach w uwzględnieniu sytuacji. Dalej wniósł, aby przekazano radzie nadzorczej ustanowienie terminu i warunków emisji i przeprowadzenie emisji w sposób, jaki uzna za stosowne. Wreszcie zaznaczył, że uchwała mająca być powzięta co do powiększenia kapitału na razie będzie miała charakter tylko ramowy.

Po poparciu wniosku powyższego przez p. Z. Lewakowskiego, zapadła jednomyślna uchwała, co do podniesienia kapitału akc. o 308 milionów marek, zarazem uchwalono zmianę odnośnego paragrafu statutu i polecono dyrekcji, aby poczyniła kroki celem uzyskania zezwolenia rządu.

Następnie p. Chajes prosił, aby przy rozpisanii subskrypcji na nowe akcje podano dokładnie warunki, a szczególnie co do prawa poboru nowych akcji.

Hr. Zamoyski odpowiedział, że na razie sprawa ta nie jest aktualną, gdyż znaczną część akcji nowych obejmą instytucje, pozostające w bliskim stosunku do Polskiego Banku Przemysłowego i Bank nie zamierza przy pierwszej emisji nowych akcji apelować do publiczności.

Dyrektor p. Szarski zauważył, że żądanie p. Chajesa jest zupełnie słuszne, dodał jednak, że uchwała powzięta jest tylko ramowa. Dyrekcja ma zamiar nową emisję uplasować w pewnych konsorcjach, gdyby jednak przyszło do subskrypcji, ogłoszone zostaną warunki także co do prawa poboru.

Wreszcie na wniosek pp. Lewakowskiego i r. Szarskiego, poparty przez hr. Zamoyskiego wyrażono podziękowanie i uznanie za ich owocną działalność ustępującym prezesom rady nadz. pp. Dawidowi Abrahamowiczowi i hr. Zygmuntowi Lasockiemu.

Nadesłane.

Z Muzyki. Wielki koncert filharmoniczny na którym wykonane zostaną koncerty Beethovena C-moll, Brahmsa D-moll oraz utwory Chopina urządzi biuro koncertowe Tuerka w środę 27. b. m. Wykonawcami tego wspaniałego programu będą świetny pianista SEWERYN EISENBERGER oraz pełna orkiestra Teatru miejskiego pod batutą Bronisława Wolffala. Sprzedaż biletów rozpocznie się 21. b. m.

KRONIKA SPORTOWA.

Wista—Czarni. W niedzielę 24. bm. odbędzie się match footballowy powyższych drużyn na boisku Tow. zabaw ruchowych (za rogatką stryjską). Początek o godz. 5 popoł. „Wisia“ przyjeżdża w pełnym składzie.

NADESLANE.

Kinoteatr „CHIMERA“, ul. Akademicka 8, wyświetla obecnie największe arcydzieło wytwórni „NORDISK“ 8-aktowy dramat pod tytułem:

„VERITAS VINCIT“ (Prawda zwycięża)

Główną rolę kreuje światowej sławy artystka dramatyczna MIA MAY.

Z sali sądowej.

ROZBIJACZE WAGONÓW KOLEJOWYCH.

Przed zwyczajnym trybunałem toczyła się wczoraj rozprawa przeciwko 9 podsądnym, oskarżonym o kradzieże i rozbijanie wagonów kolejowych. Mianowicie z wiosną ub. r. zorganizowała się we Lwowie szajka, która na głównym dworcu dopuszczała się systematycznych kradzieży w czasie od maja do października. Przedmiotem rabunku były przeważnie środki żywności, jak groch, czekolada, mąka, peçak, żyto, pszenica, wino, miód, ponadto bielizna i obuwie. Proceder zbrodniczy uprawiała banda aż do chwili, kiedy została wytropiona i ujęta przez organa bezpieczeństwa. Do bandy należeli: Stanisław i Władysław Senów, pierwszy murarz, drugi ślusarz kolejowy, Michał i Grzegorz Solscy, pierwszy ślusarz kolejowy, drugi terminator ślusarski, Jan i Piotr Fedak, Józef Schreiner. Skradzione rzeczy szły — jak zwyczajnie — w ręce passerów, a mianowicie Emila Matjaszewskiego i Bernarda Weissmanna.

Rozprawa wczorajsza przeciwko wymienionym trwała dzień cały. Dopiero po godz. 9 wiecz. ukończono przesłuchanie świadków. Wywody prokuratora i obrony przeciągnęły się do późnej nocy.

Oskarżonych bronią: dr. Kibitz (główni oskarżeni), dr. Wasung, dr. Bromberg i dr. Roller.

PODPALENIE ZE ZEMSTY.

Jan Motykiewicz, dzierżawca folwarku w Czyszkach, miał za sąsiada Wasyla Maćkowa, z którym po sąsiedzku procesował się o byłe głuźstwo. W czasie inwazji ukraińskiej roztoczył Maćkow nad nieubianym sąsiadem niezbyt młą opiekę, rekwirował mu, co się dało, a następnie „rozpacelował“ grunt folwarczny, biorąc dla siebie 25 morgów. Za inwazji bolszewickiej odgrażał się Maćków nieobecnemu Motykiewiczowi, że byłby pasy darł z niego, kiedy zaś bolszewicy ustąpił, powstał w nocy 26. sierpnia pożar na folwarku, który zniszczył cały majątek miljonowej wartości. W dochodzeniu Maćków przyznał się do podpalenia, następnie jednak zwał winę na nieobecnego złodzieja Piotra Hołubę, który zbiegł z bolszewikami.

Ostatnio toczyła się przed tutejszym sądem przysięgłych rozprawa przeciw Maćkowowi. Przysięgli 9 głosami zatwierdzili wczoraj pytanie co do winy oskarżonego w zbrodni podpalenia. Trybunał skazał go na 8 lat ciężkiego więzienia. Obrona zgłosiła zażalenie nieważności.

NADUŻYCIA W DOLINIE.

W sądzie wojskowym przy ul. Zamartynowskiej zapadł wczoraj wyrok przeciwko kapitanowi Kulczyckiemu i por. Schneiderowi za nadużycia w stacji zbiornej dla jeńców w Dolinie. Kulczyckiego skazał sąd za niedbalstwo w wypełnianiu obowiązków na 3 miesiące aresztu i utratę stopnia. Schneidra zaś za zbrodnię nadużycia władzy urzędowej na rok więzienia i wydalenie z wojska. Prokurator zgłosił odnośnie do pierwszego zażalenie nieważności, odnośnie do Schneidra odrębne ściganie innych przestępstw.

Kursa giełdy lwowskiej.

• Lwów, 20. kwietn. 1921.

Waluta markowa

Wartość nominalna

Ostatnia dywidenda

I. Akcje bankowe za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym)	placą: żąd.: transak.	Marki p.
Bank akcyjny związkowy IV i V emisji	280—8-40	485—
Bank Dyskont. we Lwowie	280—00	456—
Bank hip. galic.	280—21—	725—
Bank hipoteczny zemel.	280—16-80	340-00
Bank Małopolski	280—22-40	750—
Bank powszechny kredyt.	140—7—	215—
Bank przemysłowy	280—28—	550—
Bank ziemski kredyt. z K.	280—21—	700—

II. Akcje Tow. handl. i przem.	placą: żądają: transak.
Browary lwowskie	500—100 10000
Tow. Chodorów	140—00 2050
Tow. akc. Fabr. kart	140—21— 2700
„Cmielów“ Fabr. porcel.	1000—00 3000
Fabr. cementu „Portland Szczakowa“	140—28— — — —
Tow. akc. „Galicja“	490—301 85-000
Tow. Gafota	140—00 7000
Tow. Górka	140—15-40 8000
„Oikos“ Zakłady przem. drzewnego	1000—00 3700
Warszawska Ska akc. budowy „Parowozów“ I. emisja i II. em.	500—00 2025
„Pezet“, Pow. Zakłady budowlane	00—00 950
„Pocisk“ Zakł. amunic.	500—00 1650
Polska Nafta	350—75 2900
Polskie Tow. handlowe I. do III. emisji	500—21— 1000
P. Tow. handl. IV em.	140—21— 850
Tow. Rakszawa	140—28— 4800
Zakłady elektr. „Siersza wszystkie emisje“	140—5-60 1725
Gal. Zakł. górni. Siersza	140—00 5600
Tow. Zieleniewski	140—20— 6900

OGŁOSZENIA.

MEBLE OGRODOWE

KANAPY, FOTELE, TABURETY, LEŻAKI, BUJAKI, ETAŻERKI, KOŁYSKI, STOŁY, STOLIKI, KRZESŁA, KOSZE na kwiaty.

KOSZE

— PODRÓŻNE Z ZAMKAMI I BEZ. —
KOSZE: na papiery, bieliznę, drzewo, węgiel, jarzynę i t. p.

GALANTERJA.

ROLKI i KOSZYCZKI KAPIELOWE.
Koszyczki na robótki, Koszyczki na kwiaty, owoce, biżuterję, Kosze miastowe, Stojaki na kwiaty, Dzwony wiszące.

KAPELUSZE

męskie, damskie i dziecięce — słomkowe i lyczkowe — hurtownie poleca

SYNDYKAT KOSZYKARSKI S. A.

Oddział lwowski: ul. Kopernika 1. 23.

Sprzedaż drobiazgowo:

Lwów, ul. Kętrzyńskiej 11.

Wiklinę i łożynę kupujemy każdej ilości. — Poważni reflektanci jako zastępcy zostaną przyjęci. Oferty dokładne przysłać pod powyższym adresem.

Fabryka mydeł toaletowych

Towarzystwo „SAPOR“

Warszawa Śliska 47. Telefon 246-17.

poleca niedoścignione co do dobroci i wykwintnego zapachu mydło toaletowe:

Wazelinowe, Glicerynowe

znakomicie działające na skórę

Kwiatowe Domowe

o różnych zapachach b. oszcz. w użyciu

W rozmaitych przednich gatunkach po cenach konk. Uwaga! na żądanie wytwarzamy specjalne gatunki w większych ilościach. Poszuk. przedst. z branż na Galicję. 4188

Rolnik

podejmie się parcelacji dóbr ewentualn. wydzielawczy lub kupi folwark.

Zgłoszenia do Biura Sokołowski i Ska Lwów Jagiełłowska 7. pod „W. J.“ 4192

„EZ“ zespół buchalt. rów-bilansistów sporządza bilansy, sprawdza rachunki, zakłada księgi handlowe itd. Zgłoszenia do administracji pod „EZ“.

Artur Smutny, stroic. el fortepianów, Czarnobrowskiego 5, przyjmuje strojenia i reperacje. 4145

KINO LEW. Dziś w czwartek 21 kwietnia b. r. i w dni następne V. Cześć WŁADCZYNI ŚWIATA z królową obrazem MIA MAY w głównej roli OFIR, MIASTO PRZESZŁOŚCI

Akcja adbywa się na Saharze. — Obraz ten ilustruje muzyka organowa. 4201

Specjalista chorób skorych i wenerycznych
Dr. Michał Salpeter
Sykateska 17., ordynuje od 8-9 i od 12-6. 4136

Poszukuję rodziny Józefa i Władysława
Gawlikowskich
byłego administratora dóbr ordynacji Łańcuckiej
oraz ich dzieci Stanisława, Marji i Bolesława i Władysławy. Wszelkie wiadomości należy nadsyłać pod adresem: Generalnego konsulatu polskiego w New-Yorku, Stany Zjed. Ameryki półn. Tadeusz Gawlikowski.

Szwedzkie wirówki do mleka
„DIABOLO“
Wszystkie artykuły gosp. darce i żelazne poleca
A. M. Kierski Ska
z ogr. odpow.

Lwów, ul. Kopernika 1. 4. 4185

CERATY prawdziwe, meble tapicerowane, materace włosienne i sprężynowe, wkłady druciane materiały na pokrycie mebli kapy na łóżka i t. p. 4200
poleca Skład tapet S. WEISS, Lwów, Sobieskiego 2.

Książki handlowe 3649
amerykanki do kopiowania
kwitarjusz, bloczki kasowe
poleca „SARMACJA“ Lwów, Akademicka 8.

Wagi setne, dziesiętne i balansowe, o kucia budowlane, pily do gatru cyrkularne, taśmowe i poprzeczne, łańcuchy, toczki szmirglowe do pił, naczynia kuchenne, separator do mleka i konwie, miechy kowalskie, papa dachowa poleca 4197

M. Kierski
Lwów, Pasaż Mikolascha

KOSY oryginalne styryjskie 4017 „mała kosa“
Krzysztof Brun i Syn
w Warszawie, plac Teatralny.

Nasiona gospodarze warzywne i kwiatowe
poleca skład nasion
EDMUNDA RIEDLA
WE LWOWIE, UL. RUTOWSKIEGO L. 3. 10.
Canniki na żądanie opłatnie!

DEKSTRYNE jasno żółta po cenach przystępnych poleca 4141
- Fabryka Przetworów Chemicznych -
„SWELAN“ w Łodzi, ul. Pańska 125

OGŁOSZENIE
DYREKCJA KOLEI PAŃSTWOWYCH
w Stanisławowie
ma do obsadzenia pewną ilość posad dla inżynierów budowy, inżynierów maszynowych, geometrów i absolwentów wyższych szkół przemysłowych.

Ubiegający się o te posady wykazać następujące warunki:

- 1) Obywatelstwo polskie,
- 2) Nieprzekroczony 35 rok życia,
- 3) Zdolność do pełnienia służby kolejowej (zdolność tę stwierdzi lekarz kolejowy),
- 4) Nieposzlakowany charakter,
- 5) Ukończone studia techniczne geodetyczne, względnie ukończenie wyższej szkoły przemysł.

Kandydaci posiadający powyższe warunki otrzymają stosownie do wykazanej dokumentami praktyki zawodowej uposażenie od 8—5 stopnia płacy pracowników kolejowych.

Należycie udokumentowane i ostemplowane podania należy wnieść do Wydziału dla spraw osobistych podpisanej Dyrekcji.

Dyrekcja Kolei państw. w Stanisławowie.
1283 Prezes Dyrekcji kolei państwowych.

HURTOWNIA DLA KONSUMÓW Spółka z ogr. poręką
Skład: Lwów, ul. Romanowicza 11.
189 otwarta cały dzień
HAJTAŃSKIE ŹRÓDŁO ZAKUPU towarów odzieżowych i obuwniczych dla robotników i służby folwarcznej.
Hurt. Detail.

Na bardzo liczne prośby wymiany maszyn do pisania innych systemów na nasze maszyny
„TORPEDO“
donosimy,
że na podobne transakcje zgodzić się nie możemy, gdyż ze 120 maszyn do pisania mamy z 3-ciego i ostatniego transportu zaledwie kilkanaście. Tych kilkanaście doskonałych maszyn „TORPEDO“ do pisania „ZORPEDO“ możemy dostarczyć jeszcze po cenie konkurencyjnej. 4054
„PION“ Przedsiębiorstwo techn.-handl.
Lwów, Lwowska 48.

WILLA z 16 morgami gruntu, aleja, ogród, sad, lasek, pola stajnia zabudowania gospodarskie, 5 minut od przystanku kolei elektrycznej we Lwowie, do sprzedania. Wiadomość w kancelarii adwokata Dra Karola Nagla, we Lwowie ul. Jagiellońska 1. 4185

Poważne Towarzystwo Akcyjne poszukuje kierowników wybitnych fachowców i praktyków dla kilku swoich cegielni i dachowczarni.
Warunki bardzo korzystne. objęcie posady zaraz. Zgłoszenia z opisem życia i praktyki nadsyłać pod szyfrą „Cegielnia“ do Biura dzienników Sokołowskiego, Lwów, Jagiellońska 7. 4190

APEL DO PIĘKNYCH LWOWIANEK!!!

Imię wasze musi być na ustach wszystkich od Was zależy by sława naszego grodu dotarła do krańców świata. Myśmy nadali imię to naszym wyrobom pierwszej jakości. Wy piękne Panie uprzejmie popierać nas musicie i żądać jedynie wyrobów z lwowskiej Wytwórni czekolady i cukrów deser

„LWOWIANKA“
Karola Załęskiego i Ski
Lwów, Marka 1. 2. — (róg Zybkiewicza).

4118

DO SPRZEDANIA
FABRYKA wyrobów szmerglowych i MŁYN -
wraz z instalacją
20 minut koleją od Warszawy,
2 minuty od stacji. — Plac 9300
łokci kwadratowych, budynki
muruwane, pojemn. 3500 mt. kub.
Bliższe informacje: POLSKA SPÓŁKA INŻYNIERÓW DLA PRZEMYSŁU I BUDOWY
„WEKTOR“
Warszawa, ul. Piękna 44., m 4
Tel. nr. 232-02. 4187

Do działaczy ludowych i inteligencji P. S. L.

Wkrótce wyjdzie trzeci numer naszego miesięcznika, poświęconego sprawom pogłębienia ruchu i kultury ludowej p. t.

„OGNIWO“

„OGNIWO“ jest wydawane przez komitet redakcyjny Polskiego Stronnictwa Ludowego w Krakowie i skupia do pracy wszystkich najwybitniejszych działaczy i pisarzy ludow.; „OGNIWO“ jest pierwszym tego rodzaju organem ludowym w Polsce;
„OGNIWO“ poświęcone jest sprawom polityczno-społecznym, gospodarczym i ogólnej kulturze budzącego się nowego społeczeństwa;
„OGNIWO“ pogłębiać chce nasz program i uzasadniać go, mając na uwadze konieczność przebudowy państwa na zasadach ludowych;
„OGNIWO“ powinien zaprenumerować każdy inteligent ludowiec, każdy działacz ludowy, wspomagać je i zyskiwać mu przyjaciół;
„OGNIWO“ ukazywać się będzie regularnie z początkiem każdego miesiąca w objętości dużego zeszytu o 4-ch arkuszach druku.
Numerów okazowych nie wysyłamy. Prenumerata roczna 480 Mk., numer pojedynczy 40 Mk.
Zamawiać wcześniej, byśmy mogli uregulować nakład. Można się jeszcze wpisać do spółki wydawniczej „OGNIWO“. Jeden udział wynosi przynajmniej 100 Mk.
Adres Redakcji i administracji: Kraków, Mały Rynek 1. 4, I. p. 3234

Towarzystwo budowy dróg

St. zar. z o. p.
Lwów, Trzeciego Maja 5.

Urządzenie własne kamieniołomy i szutrowniska w Demni, Polanie, Turce, Delatynie, Dorze, Chryplinie, Waniowicach, Chodowicach, z których dostarcza materiały dla wyrobów kamieniarskich dla budów i konserwacji dróg.
Powyższe materiały dostarczamy wagonowo natychmiast.
Towarzystwo podejmuje się trasowania i budowy dróg bitych, oraz kolejek wąskotorowych (fabrycznych i lasowych) przez swoje siły fachowe.
Kosztorysy i porady fachowe na życzenie.

4182

WHITE STAR LINE

Gen. Reprezentacja „OCERINT“
Przedstaw. na Polskę
S. A. „**BALTYK**“
Warszawa, Marszałkowska 132
Tel. 282-85, 282-89.
Adres telegr. „Zeghal“.

WHITE STAR DOMINION LINE

Podróż do Ameryki na największych i najszybszych okrętach, urządzonych według najnowszych wymagań, z wszelkimi wygodami: wieńce, oddzielne pokoje, znakomite pożywienie, telegraf bez drutu i t. d.

Przejazd z Warszawy do Kanady: przez Antwerpię, Rotterdam, lub Gdańsk, kosztuje tylko 120 dol. do New-Yorku, Bostonu lub Filadelfji tylko 140 dol. wraz z kosztami kwarantanny i całkowitem utrzymaniem na statku i w porcie.

Okręty odchodzą co 3 dni. Podróż okrętu „OLYMPIC“, mieszczącego 5.200 osób trwa tylko 4 i pół dnia.

NAJBLIŻSZE ODJAZDY:

Z Antwerpii do New Yorku na okrętach	OLYMPIC 4 maja CELTIC 14 „ ADRJATIC 18 „	OLYMPIC 25 maja CEDRIC 28 „	CELTIC 11 czerwca OLYMPIC 15 „ ADRIATIC 22 „
do Kanady na okrętach	VEVIC 28 kwiet. MEGANTIC 7 maja	CANADA 21 maja	MEGANTIC 4 czerw. CANADA 18 „

FILJE otwarto w miastach: BRZEŚĆ LITEWSKI, WILNO, LWÓW.

Informacji udziela się w miastach Polski:

I. Białystok, Bielsk, Brody, Brześć Lit., Chełm, Dubno, Kobryn, Kowel, Krzemieniec, Łuck, Pińsk, Prużany, Równe, Wołkowyż, Włodzimierz Wołyński.

II. Baranowicze, Nawogródek, Stonin, Wilejka, Wilno. 4194

III. Bielsk, Drohobycz, Jarosław, Kraków, Lwów, Nowy Sącz, Przemysł, Rzeszów, Śalatin, Stanisławów, Tarnów, Tarnopol, Zbaraż.

Posady i prace.

Na posady

buchalterów, korespondentów i t. d. w instytucjach publicznych i prywatnych poleca swoich absolwentów siły rutynowane i początkujące z egzaminami fachowymi.
Zarząd Konces. Prakt. Kursów księgowości
Z. Olszewskiego
Lwów, ul. Kurkowa 38.
Godziny dla stron od 3—6, ewentualnie pisemnie. 4160

Notariusz w Stanisławowie, Władysław Górka, poszukuje kandydata notarialnego z prawem substytucji. 4153

Urzędnik państwowy poszukuje zajęcia popołudniowego. Oferty do administracji Kurjera pod „Biegły maezynista“. 4179

Na lato poszukuję posady towarzyski lub lektorki za wikt. Odpowiedź pod „Wakacje“ w administracji Kurjera lwow. 4177

Młoda panna po ukończeniu 6 klas gimnaz., poszukuje stosownej posady. Adres Janowska 42, zakład św. Heleny. 4175

Maszynista monter, egzaminowany szofer, plugów motorowych, wykonujący samodzielnie wszelkie reperacje, poszukuje posady na ordynarję. Lastawę zgłoszenia Emil Greb, Lwów Kordeckiego 6. 4176

Kupno i sprzedaż.

WIELKI WYBÓR ŁÓŻEK DZIEGINNYCH składanych ze siatki i dużych w rozmaitych kolorach marki Qui ner poleca W. IZYCKI Lwów, Kopernika 3. 4092

Motory benzynowe, ropowe, Diesla, elektryczne, lokomobile, maszyny parowe, gnaty każdej wielkości, szybka dostawa, fachowa porada poleca „PILOT“ Lwów Batorego 4. 3704

KAPELUSZE MĘSKIE I DAMSKIE w najlepszych gatunkach i wielkim wyborze, poleca I. Kraj. Fabryka Kapeluszy RUDOLFA NEUWELTA Lwów, ul. Balonowa 3. Fabryka przyjmuje wszelkie męskie kapelusze do przerabiania, które bardzo starannie i modnie wykonuje. 3316 — Lwów, ul. Balonowa 3. —

Zielony płaszcz wojskowy na średniego, szczupłego mężczyznę w dobrym stanie za 3000 Mp. do sprzedania. Wiadomość w administracji Kurjera lwowsk. 4093

Suknia jedwabna letnia, kostjum czarny letni 3/4 pantselki czarne 37 1/2 do sprzedania Ochronek 4 a. I. p. od 2-4 drzwi 3. 4124

Pług motorowy Stocka w dobrym stanie z kultywatorami i broniami, tudzież 100.000 drenów sprzedaje Zarząd dóbr Rudki. 4156

Sklep z towarami, przedsiębiorstwo przemysłowe, dobrze zaprowadzone z olbrzymią przyszłością, sprzedam i większe pomieszczenie odstąpię we Lwowie. Zgłoszenia do „Reklamy Prasowej“, Chorążczyzna 7, pod „P. S.“. 4196

Wybór nut do Phonoli do nabycia. Magazyn nut B. Połonieckiego, Tańskiej 1. 4198

Do sprzedania wspaniałe, ogromne lustro z konsolą i dwie wazy marmurowe. Ul. Zielona 6, I. p. drzw 5. 4199

CYKLOSTYLE papier woskowy i farby, oryginalne „Greif“ oraz taśmy angielskie do maszyn pisarskich nadeszły. „EMPORIA“ Import przyborów biurowych Lwów. 4911

Wspaniały, koncertowy krzyżowy fortepian Ehrbara sprzedam Chrzanowski, Zimorowicza 6. 4180

Sprzedam urządzenie kancelaryjne z meblami klubowymi, sypialnię jasną fortepian, różne meble, obrazy, lustra, materaco. Tomaszewski, Osolińskich 9. 4178

Różne.

Wypożyczalnia książek „VITA“ Lwów, Paśał Hausmana 8, I. p. poleca się bogatym wyborem dzieł beletrystycznych i naukowych. — Kupujemy książki każdej treści oraz całe księgozbiory. 4085

Mieszkania.

We dworze lub 1 sńczówce szukam na lato pokoju z utrzymaniem, w podgórskiej okolicy dla jednej zdrowej pani. Adres: Administracja Kurjera dla marki 466.210. 4174

Zdolna krawczyni poszukuje pokoju, może szyć i płacić. Ma ka 20. lowy parter. 41 6

Targ poznański

WYSTAWA WZORÓW PRZEMYSŁU WSZELKIEGO RODZAJU odbędzie się w Poznaniu od 28. maja do 5. czerwca 1921 r.

Targ Poznański zgromadzi wzory wszystkich gałęzi przemysłu.

Targ Poznański będzie generalnym i pierwszym w Polsce Odrodzonej przeglądem sił gospodarczych.

Targ Poznański powinien być wspaniałą demonstracją zdolności wytwórczych naszego narodu wobec zagranicy.

Miejski Urząd Targu Poznańskiego podejmuje się przydziału mieszkań dla gości i wystawców na warunkach najdogodniejszych i w tym celu uprasza o możliwie wcześnie zgłoszenia.

Adres telegraficzny: „TARG — Poznań“.
Adres pocztowy: Miejski Urząd Targu Poznańskiego. Nowy Ratusz, (tel. 42—51).
Cento: Bank Przemysłowca — Poznań. 4183

„ESHAPE“, Lwów, Akademicka 15.

Nadeszły!

Pasy transmisyjne

skórzane, szerokości 45, 50, 70, 80, 95, 100, 120 i 150 m/m

Opony i dętki samochodowe

765/105, 810/90, 820/135, 935/135, 880/120

„ESHAPE“, Lwów, Akademicka 15.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych w Łucku

ogłasza przetarg, za pomocą ofert w kopertach zamkniętych na sprzedaż cięć 2-letnich w Nadleśnictwach:

1. Łuckiem łącznie około hektarów 140.
2. Krzemienieckiem około hektarów 30.
3. Ostrogskiem około hektarów 140.

Osoby życzące sobie nabyć cięcia w wyżej wymienionych Nadleśnictwach winne do godziny 12-tej dnia 10. maja b. r. złożyć w Zarządzie Okręgowym Lasów Państwowych w Łucku ofertę z kwitem na wpłacone do Kasy rządowej wadium w kwocie ad 1. i 3. po 500.000 Mk. ad 2. 200.000 Mk

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 10. maja 1921

o godzinie 1-szej po południu. Szczegółowych wiadomości udziela Zarząd Lasów w Łucku tamże do rozpatrzenia, codziennie od godziny 10 do 2-giej, z wyjątkiem świąt, warunki licytacji, szemat oferty, i szemat umowy. 4134

Dentysta dr. BRZEŃSKI, Lwów Akademicka 3, powrócił, wyjmuję zęby bez bólu, sztuczne zęby w złocie i kauczuku. 2981

Katarzyna Różalska (Bronska) o podanie miejsca zamieszkania uprasza Franciszek Różalski z Rzeszowa. 4208

Bez kaptala, dob. y, stał... 4191